

Dit document maakt gebruik van bladwijzers

Jaarplan
Adviescollege voor Beroepsreglementering
8 maart 2016

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

The logo for the Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) features a thick black horizontal bar above the letters 'NBA' in a bold, sans-serif font.

NBA

Jaarplan 2016 – Adviescollege voor Beroepsreglementering

Jaarplan	2016
Van toepassing op:	Adviescollege voor Beroepsreglementering
Datum:	8 maart 2016
Status:	Jaarplan 2016 - definitief goedgekeurd door het Bestuur van de NBA.
Consultatie:	Goedgekeurd door het Bestuur van de NBA op 8 maart 2016

Jaarplan 2016

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
2 De projecten	5
2.1 Afronden onderhanden projecten	5
2.2 Jaarlijkse terugkerende reguliere projecten	6
2.3 Innoverende projecten	7
3 Bijlagen	8
3.1 Het regelgevend proces van de NBA	8
3.2 Besluitvorming binnen de NBA	10

1 Inleiding

In het kader van het regelgevend proces stelt het ACB jaarlijks haar werkplan af met het bestuur. Een nadere toelichting op het regelgevend proces van de NBA vindt u in de bijlagen.

In hoofdstuk 2 vindt u een korte toelichting op de voorgestelde projecten voor 2016 zoals zij thans door het ACB geïdentificeerd zijn. De projecten zijn onderverdeeld naar een drietal categorieën. Dit zijn:

- Afronden onderhanden projecten
- Jaarlijks terugkerende reguliere projecten
- Innoverende projecten

De praktijk leert dat veelal in de loop van het jaar nieuwe projecten opkomen op basis van de actualiteit. Dit kan er ook toe leiden dat in het jaarplan opgenomen projecten niet afgerond kunnen worden in het betreffende jaar.

2 De projecten

2.1 Afronden onderhanden projecten

2.1.1 Afronding project Kwaliteitssystemen

Zoals bekend verondersteld is het de bedoeling dat het project leidt tot implementatie van de EU regelgeving voor de wettelijke controle in de ViO en tot de NVKS. Beide zijn inmiddels zover dat zij geconsulteerd zijn of worden. Toch is de verwachting dat deze projecten in het eerste halfjaar van 2016 de nodige aandacht van ACB en Bestuur zullen vragen.

In het tweede deel van het jaar zal er ook aandacht zijn voor mogelijkheden om met name de regelgeving voor de wettelijke controle (elektronisch) goed te ontsluiten.

2.1.2 Afronding verplichtstelling Micro Entiteiten

Het ACB zal de komende periode het proces volgen en waar nodig actie ondernemen.

2.1.3 Opvolging projecten en acties uit het rapport 'In het Publieke Belang' en 'Het kan echt beter'

De genoemde rapporten inventariseren een aantal zaken die moeten leiden tot regelgeving. In een aantal gevallen wordt hier thans nog vooronderzoek gedaan. Het ACB zal waar nodig actie ondernemen om te komen tot regelgeving. Hierbij moet wel bedacht worden dat de mogelijkheden om regelgeving voor accountantsorganisaties te implementeren zeer beperkt zijn met het voornemen van de minister de bevoegdheid om verordeningen voor de accountantsorganisatie op te stellen, in te trekken.

2.1.4 Afronden overige projecten 2015

Het gaat hierbij bijvoorbeeld over de afronding van: de handreiking corruptie, Standaard 4400, actualiseren SBR Groenboek, afronden NBA-handreiking 1131 Praktijkvoorbeelden ViO en de eventuele implementatie van Intosai Standaarden / opvolging commissie Depla.

2.2 Jaarlijkse terugkerende reguliere projecten

2.2.1 Update Handreiking Persoonsgerichte onderzoeken

De handreiking persoonsgerichte onderzoeken is verouderd. Er wordt nog in verwezen naar de VGC. Een meer principiële punt is of het uitvoeren van een persoonsgericht onderzoek uitsluit dat het een assurance of aan assurance-verbonden opdracht is. Dit zou moeten worden geregeld.

2.2.2 Problematiek decentralisatie zorgtaken naar gemeenten

Het is te voorzien dat een alert nodig is met betrekking tot de problematiek die voorkomt uit de decentralisaties.

2.2.3 Opvolging analyse van de bestaande NBA uitingen

Jaarlijks wordt gekeken welke NBA-uitingen aangepast moeten worden.

2.2.4 Vertaling van herziene IAASB standaarden

Standaard 800, 805 en 810.

2.2.5 ITC: Reageren op vragenlijst van de IAASB

Het stuk stelt vragen over Audit Quality, Professional scepticisme, groepscontroles.

2.2.6 Nagaan of er noodzaak is om verdere toelichting te geven over Opdrachtgerichte Kwaliteitsbeoordeling

We willen onderzoeken of het nodig is om aanvullend aan de EU-regelgeving, nadere guidance te geven.

2.3 Innoverende projecten

2.3.1 *Data analyse*

Het gebruik van data analyse is in ontwikkeling. Op zich lijken de NV COS geen beperkingen aan data analyse op te leggen. Gelijktijdig moedigen ze het ook niet aan. Het lijkt dan ook goed om actief de mogelijkheden van data analyse onder de aandacht te brengen. Mochten er uit het project knelpunten naar boven komen dan zullen deze ingebracht worden bij de IAASB.

2.3.2 *Tone at the Top (soft controls)*

Het belang van Soft Controls wordt breed erkend. We willen nagaan of het noodzakelijk is om in de vorm van regelgeving of guidance hier regulerend op te treden.

2.3.3 *Integrated Reporting*

Met betrekking tot Integrated reporting zijn een aantal regelgeving technische vragen gesteld die in een werkgroep zullen worden opgelost.

2.3.4 *Efficiënt controleren in het mkb*

Internationaal is er discussie over de toepasbaarheid van de ISA's in het MKB. Wij willen onderzoeken of het mogelijk is om de structuur van de ISA's zodanig aan te passen dat deze beter toegankelijk zijn voor accountants die audits doen in het MKB. Mochten wij daar mogelijkheden voor zien dan willen we dit inbrengen in de IAASB.

2.3.5 *Risico analyse*

Risico analyse blijft een moeilijk fundament onder onze controle. Het lijkt erop dat een onvoldoende risicoanalyse leidt tot problemen in de audit. We willen onderzoeken of de NBA nadere guidance kan geven.

3 Bijlagen

3.1 Het regelgevend proces van de NBA

De Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) maakt regels voor haar leden. Regelmatig worden er vragen gesteld over het hoe en waarom hier van. Onderstaand wordt uitgelegd hoe de NBA het regelgevend proces heeft ingericht.

Waarom?

Accountants hebben in Nederland een beschermd beroep. Daarbij is de NBA aangewezen als de organisatie die het register bijhoudt, de belangen van alle accountants behartigt en de goede beroepsuitoefening waarborgt. Om de goede beroepsuitoefening te waarborgen wordt van de NBA op grond van de Wet op het accountantsberoep verwacht dat ze regels uitgeeft.

Welke werkzaamheden worden gereguleerd?

Omdat de regels niet alleen de belangen van accountants moeten dienen maar vooral het maatschappelijk belang is de regelgeving zo zelfstandig mogelijk georganiseerd. Gebruikers van accountantsdiensten moeten er immers op kunnen vertrouwen dat het beroep bij een bepaalde opdracht goed is uitgevoerd. \

Hierbij heeft de NBA er tot nog toe voor gekozen om alleen die werkzaamheden te reguleren waarbij de accountant als externe partij helpt bij het opstellen van verantwoordingsinformatie (de samenstellende accountant) of waarbij de accountant verantwoordingsinformatie toetst (de accountant die assurance geeft of feitelijke bevindingen rapporteert). De overige opdrachten zijn, met uitzondering van standaard 5500N, niet gereguleerd.

Naast de regelgeving zoals hierboven beschreven heeft de NBA de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) uitgebracht. Deze gedrags- en beroepsregels hebben met name betrekking op het gedrag van accountants wanneer zij hun beroep uitoefenen en de VGBA geldt dan ook voor alle accountants.

Welke uitingen brengt de NBA uit in het kader van de regelgeving?

De NBA kent Verordeningen, Nadere Voorschriften, NBA Alerts en NBA Handreikingen.

- **Verordeningen** zijn het hoogste niveau van regelgeving dat de NBA uitbrengt. Voorbeelden zijn de VGBA en de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO).
- **Nadere Voorschriften** geven een verdere detaillering aan de verordeningen. Zo geeft de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden (NV COS) uitwerking aan het fundamentele beginsel 'Vakbekwaamheid en zorgvuldigheid' in de VGBA.
- **NBA Alerts** worden uitgebracht wanneer een actualiteit vraagt om de mening van of een toelichting van de NBA. Alerts kunnen een voorloper zijn van nieuwe regelgeving. Alerts zijn op zichzelf geen regelgeving, maar ze hebben wel gezag.
- **NBA-handreikingen** geven uitleg van zaken in Verordeningen, Nadere Voorschriften of andere voor accountants relevante wet- en regelgeving.

Wie bereidt de regelgeving voor?

De NBA heeft het Adviescollege voor Beroepsreglementering (ACB) ingesteld om het NBA-bestuur onafhankelijk te adviseren over regelgeving. Dit doet het ACB gevraagd en ongevraagd, in overeenstemming met haar opdracht.

Het ACB is samengesteld uit accountants die een achtergrond hebben in alle vormen van de

beroepsuitoefening: accountants in business, intern en overheidsaccountants, openbare accountants met ervaring bij grote kantoren, kleine kantoren en middelgrote kantoren, samenstellers en controleurs.

Deze mensen zitten in het ACB zonder last, maar met de mogelijkheid van ruggenspraak. Ze mogen dus wel mensen in hun omgeving vragen om hun visie, maar de leden van het ACB moeten samen tot een standpunt komen.

Het ACB heeft twee subcommissies, de subcommissie Ethiek en de subcommissie Assurance, die projecten voor het ACB uitvoeren. Ook deze commissies zijn multidisciplinair samengesteld. Eventueel kunnen het ACB en deze subcommissies zich laten ondersteunen door projectgroepen.

Hoe krijgt het ACB input op zijn voorstellen?

Als een project wordt gestart (bijvoorbeeld een alert, een handreiking of vernieuwing of aanpassing van beroepsregels), dan wordt verschillende belanghebbenden gevraagd wat zij belangrijk vinden voor het project. Dit kunnen interne, maar ook externe stakeholders zijn.

Met betrekking tot regelgeving die relevant is voor de wettelijke controle, neemt de Autoriteit Financiële Markt (AFM) een speciale plaats in. De Wet op het accountantsberoep stelt dat de NBA samenwerkt met de AFM, voor zover dat nodig is voor het toezicht op accountantsorganisaties. In dat kader overlegt het ACB regelmatig met de AFM over nieuwe uitingen.

Met de verkregen informatie wordt een eerste voorstel geformuleerd. Hierbij worden de belangen van de verschillende stakeholders gewogen in het kader van de goede beroepsuitoefening. Er wordt dus geluisterd, maar uiteindelijk kiest het ACB de in zijn optiek juiste weg. Dit wordt voorgelegd aan het bestuur, waarbij het bestuur primair kijkt of het voorstel zorgvuldig tot stand gekomen is.

Om de totstandkoming van de regelgeving zo onafhankelijk mogelijk te laten zijn, is afgesproken dat het bestuur een voorstel van het ACB alleen accepteert of terugstuurt. Het bestuur zal het voorstel dus niet zelf aanpassen en uitbrengen. Het bestuur besluit of het voorstel voldoet.

Wat is de rol van de consultaties?

Verordeningen, Nadere Voorschriften en NBA Handreikingen worden publiekelijk geconsulteerd voordat ze definitief worden gemaakt. Bij NBA Alerts – die vanwege de actualiteit snelheid vereisen – wordt het stuk meteen definitief gemaakt.

De bedoeling van een consultatie is om de reactie van belanghebbenden te krijgen op de voorstellen.

Het ACB beoordeelt de reacties uit de consultatie en gaat na of er wijzigingen nodig zijn. Ook hier geldt weer: luisteren, wegen en zelf een keuze maken. Hierbij wordt met name ook nagegaan of alle argumenten voor en tegen de voorstellen bij het totstandkomingsproces van het concept zijn onderkend en op de juiste wijze gewogen. Het al dan niet gewijzigde voorstel wordt voorgelegd aan het bestuur.

Hoe wordt de regelgeving definitief?

Als het bestuur van mening is dat de regelgeving voldoet, legt zij deze in het geval van een Verordening voor aan de ledenvergadering, of keurt zij deze in het geval van een Nader Voorschrift of een NBA Handreiking goed.

De reden dat Nadere Voorschriften kunnen worden goedgekeurd door het bestuur is omdat zij een nadere uitwerking geven aan een Verordening. De mogelijkheid om dit te doen is in de VGBA geregeld en door de ledenvergadering goedgekeurd.

Voorstellen aan de ledenvergadering kunnen eventueel vooraf geamendeerd worden door de leden. Op de ledenvergadering zelf kunnen de leden alleen 'ja' of 'nee' zeggen tegen het voorstel van het bestuur en eventueel ingebrachte amendementen.

Met betrekking tot de regelgeving voor wettelijke controles in een Nader Voorschrift of een Verordening moet de regelgeving vervolgens worden goedgekeurd door de Minister van Financiën.

Slotstuk van het regelgevend proces is het publiceren van nieuwe regelgeving in de Staatscourant. Of het nu gaat om Verordeningen of Nadere Voorschriften, de regelgeving wordt pas van toepassing als deze is gepubliceerd in de Staatscourant. Handreikingen en Alerts hoeven niet te worden gepubliceerd in de Staatscourant. Deze gaan gelden zodra zij worden gepubliceerd op de website van de NBA.

3.2 Besluitvorming binnen de NBA

Z.o.z.

Regelgeving binnen de NBA: de spelregels

Een NBA Alert over de nieuwe accountantswet, een consultatiestuk over de nieuwe gedragscode. Hoe werkt het binnen de NBA eigenlijk met standaarden en beroepsregels? Wanneer wordt iets wel ter consultatie voorgelegd en wanneer niet? De spelregels rondom nieuwe regelgeving van de NBA, uitgelegd met hulp van een schema.

Een van de belangrijkste taken van de NBA is kwaliteitsbevordering, onder andere via regelgeving voor het accountantsberoep. De totstandkoming van die regelgeving loopt via een gestructureerd en transparant proces. Zorgvuldigheid staat daarbij voorop.

Procedures

De gekozen procedure voor het tot stand brengen van regelgeving is afhankelijk van het soort uiting.

- *Verordeningen, nadere voorschriften en NBA handreikingen:*

Het voornemen om te komen tot nieuwe of gewijzigde **verordeningen, nadere voorschriften** en **NBA-Handreikingen** wordt vooraf vastgelegd in een jaarplan. Dat jaarplan wordt opgesteld door het [Adviescollege voor Beroepsreglementering](#) (ACB) en moet door het bestuur worden goedgekeurd. Ook de ledengroepbesturen en relevante commissies worden van het jaarplan op de hoogte gesteld. Zo weten de betrokken leden wanneer voor hen relevante regelgeving wordt behandeld en hoe zij een rol kunnen spelen in het consultatieproces. Betrokkenheid is van groot belang voor het draagvlak van regelgeving.

Een eerste voorstel voor nieuwe regelgeving wordt gemaakt door het ACB of een subcommissie van dat college. Voor specifieke regelgeving worden waar nodig leden ingeschakeld. In deze fase consulteert het ACB ook al belanghebbenden, zowel intern als extern. Bij regelgeving die de wettelijke controle raakt, wordt altijd overlegd met de AFM.

De concept-regelgeving wordt door het bestuur gepubliceerd op de website, waarna de externe consultatiefase begint. Leden en andere belanghebbenden krijgen in de consultatieperiode gelegenheid te reageren op de nieuwe regelgeving. Het ACB beoordeelt de binnengekomen reacties en verwerkt deze indien relevant in een definitief voorstel. Besluitvorming over verordeningen vindt plaats op de ledenvergadering. In dat geval vindt nog een extra, wettelijk voorgeschreven consultatie plaats, via publicatie in onder andere de Staatscourant. Vastgestelde verordeningen en nadere voorschriften behoeven in het geval zij betrekking hebben op het verrichten van de wettelijke controle goedkeuring door de minister van Financiën. NBA-Handreikingen worden vastgesteld door het bestuur; die hebben geen goedkeuring van de minister nodig.

- *NBA Alerts:*

Voor **NBA Alerts** geldt, vanwege het actuele en spoedeisende karakter, een kortere procedure. Ook hier ligt de verantwoordelijkheid bij het ACB. Een concept-alert wordt besproken met betrokken toezichthouders, ledengroepbesturen en eventueel met andere betrokkenen. Omwille van de snelheid vindt er bij NBA Alerts geen ledenconsultatie plaats.

- *Beleidsnotities*

Ten slotte zijn er de **beleidsnotities**, die standpunten of visies van het bestuur weergeven. Ook deze worden vaak ter consultatie voorgelegd, om input vanuit de leden en andere betrokkenen te krijgen. Voorbeelden zijn rapporten over de MKB-accountant in 2020 en over de toekomstige accountancy-opleidingen.

Schematisch zien de besluitvormingsprocedures er als volgt uit:

	Regelgeving Verordeningen	Regelgeving Nadere voorschriften	Regelgeving NBA-Handreiking	Regelgeving NBA-Alert	Beleid Beleidsnotities
<i>Opgesteld door</i>	Adviescollege Beroepsreglementering (ACB)	Adviescollege Beroepsreglementering (ACB)	Adviescollege Beroepsreglementering (ACB)	Adviescollege Beroepsreglementering (ACB)	Bestuur Ledengroep-besturen Adviescommissies
<i>Interne consultatie bij</i>	Betrokken toezichthouders, ledengroepbesturen en relevante belanghebbenden	Betrokken toezichthouders, ledengroepbesturen en relevante belanghebbenden	Betrokken toezichthouders, ledengroepbesturen en relevante belanghebbenden	Betrokken toezichthouders, ledengroepbesturen en relevante belanghebbenden	Betrokken toezichthouders, ledengroepbesturen en relevante belanghebbenden
<i>Besluit tot externe consultatie door</i>	Bestuur	Bestuur	(Dagelijks) Bestuur	↓	(Dagelijks) Bestuur
<i>Publieke consultatie</i>	Belanghebbenden Leden	Belanghebbenden Leden	Belanghebbenden Leden		Belanghebbenden Leden
<i>Eventuele aanpassing door</i>	ACB	ACB	ACB		Bestuur op advies ledengroepbestuur of adviescommissie
<i>Wettelijke consultatie</i>	(Na besluit bestuur) Belanghebbenden Leden	↓	↓		↓
<i>Eventuele aanpassing door</i>	ACB				
<i>Besluit tot vaststelling</i>	Ledenvergadering op voordracht bestuur	Bestuur	(Dagelijks) Bestuur	(Dagelijks) Bestuur	Bestuur
<i>Goedkeuring</i>	Minister (Wettelijke controle)	Minister (Wettelijke controle)			

Democratisch proces

De NBA heeft een pluriforme achterban. Dus moeten het bestuur en de commissies een passende afspiegeling vormen van het ledenbestand. Dat geldt ook voor het ACB en voor de drie subcommissies die daaronder vallen (Assurance, Ethiek en Non-assurance / mkb). De leden zijn zodanig gekozen dat zij affiniteit hebben met alle ledengroepen en met de grote en kleine kantoren.

Bij de samenstelling van het NBA-bestuur, dat gekozen wordt door de ledenvergadering, wordt gekeken naar een evenwichtige verdeling van de ledengroepen en het werkveld waarin bestuursleden werkzaam zijn. Van de acht openbaar accountants zijn er drie werkzaam bij kleine kantoren (met maximaal 10 leden), twee bij middelgrote kantoren (11 tot 499 leden) en drie bij grote kantoren (vanaf 500 leden).

	Openbaar Accountants	Overheids en intern Accountants	Accountants in Business	Totaal
AA	4	0	1	5
RA	4	1	3	8
Totaal	8	1	4	13

De representatieve samenstelling geldt ook voor de drie Ledengroepbesturen: LOA (openbaar accountants), LIO (intern- en overheidsaccountants) en LAiB (Accountants in Business).

Het **LOA**-bestuur bestaat uit drie AA's en drie RA's. Twee leden zijn afkomstig uit kleine kantoren, twee leden uit middelgrote en twee leden uit grote kantoren. Het ledengroepbestuur krijgt daarnaast input van het overleg van grote/middelgrote kantoren (OPAK) en het kleinekantorenoverleg.

Het **LIO**-ledengroepbestuur telt zeven leden. Uitgangspunt is een evenwichtige verdeling tussen RA's en AA's en intern en overheidsaccountants. Input komt o.a. vanuit de sectorcommissies Publieke Sector en regelmatig bestuurlijk overleg tussen LIO en IIA Nederland.

Het ledengroepbestuur **Accountants in Business** telt minimaal vijf en maximaal zeven leden. De verhouding RA's-AA's in het bestuur sluit aan bij de ledenaantallen. De diversiteit in functies van de achterban is zichtbaar in de samenstelling van het bestuur. Input komt met name uit het samenwerkingsverband met registercontrollers binnen NBA-VRC en (internationaal) via de vertegenwoordiging in IFAC Professional Accountants in Business.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam
T 020 301 03 01
nba@nba.nl
www.nba.nl